

Lausunto Maa- ja metsätalousministeriön Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta (VN/18171/2024).

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 221
1276/03.00/2024

Valmistelija kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta.

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään tiistaina 13.8.2024 mennessä ensisijaisesti sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.mmm@gov.fi.

Maanmittauslaitos on ollut mukana valtion palvelu- ja toimitilaverkoston uudistamishankkeessa, jonka tavoitteena on luoda yksi yhteinen valtionhallinnon ja Kelan asiakaspalveluverkko vuoteen 2030 mennessä. Samaan aikaan sähköisiä palveluja ja asiointimuotoja on kehitetty ja palvelupistekäynnit ovat maanmittauslaitoksen mukaan vähentyneet.

Selvityksen pohjalta tehdyssä suunnittelussa on päädytty ratkaisuun, jonka mukaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteverkon laajuus supistettaisiin 26 palvelupisteeseen nykyisestä 35 palvelupisteestä. Esityksen mukaan yhdeksän (9) Maanmittauslaitoksen palvelupistettä lakkautettaisiin. Esityksessä Ylivieskan palvelupiste on ehdotettu lakkautettavaksi. Maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksen mukaan Pohjois-pohjanmaalle jäisi vain kaksi palvelupistettä, jotka sijaitsevat Kuusamossa ja Oulussa.

Maa- ja metsätalousministeriön muistion 18.6.2024 mukaan nykytilan arvioinnin ja selvityksen mukaan yhtenä perusteluna Ylivieskan toimipisteen lakkauttamiselle on seuraavasti:

”Edellisen palvelupisteselvityksen (2016) jälkeen maa- ja metsätalousministeriö linjasi, että Maanmittauslaitos voi muuttaa yhdeksän palvelupisteen osalta käyntiasioinnin ennakkoajanvarauksella toimivaksi vähäisen käyntiasioinnin vuoksi. Nämä paikkakunnat ovat Alajärvi, Huittinen, Ikaalinen, Kemijärvi, Nurmes, Närpiö, Saarijärvi, Salo ja Ylivieska. Käytännössä näillä paikkakunnilla ei ole ollut käyntiasiointia, koska ennakkoajanvarausmahdollisuutta ei ole käytetty. Asiointi näiltä alueilta on hoidettu valtakunnallisilla palvelukanavilla (sähköiset palvelut ja puhelinasiointi, sähköposti) tai käyntiasiointina muissa palvelupisteissä. Tosiasiallisesti pienistä paikkakunnista yhdeksällä (Alajärvi, Huittinen, Ikaalinen, Kemijärvi, Nurmes, Närpiö, Saarijärvi, Salo ja Ylivieska) ei ole siis ollut käyntiasiointia lainkaan.”

Muistion mukaan Ylivieskan palvelupisteen asiakaspalvelu muutettiin ennakkoajanvarauksella toimivaksi vuoden 2016 jälkeen. Toimipisteen lakkauttamisen keskeisin peruste kustannuksien ohella on käyntiasioinnin puuttuminen. Maanmittauslaitoksen verkkosivuilta löytyy Ylivieskan toimipisteen osoite, mutta tietoa ajanvarauksella toimivasta palvelusta ei ole. Palvelupisteiden ja henkilöstön suorat yhteystiedot poistettiin julkisesta jakelusta kymmenisen vuotta sitten. Palvelua, jota ei tiedetä olevan, ei voida odottaa käytettävän.

Ylivieskan asiointipisteessä ei ole ollut mahdollista asioida arviolta noin viimeiseen viiteen vuoteen. Asiakaspalvelupisteessä ei ole ollut palveluhenkilöstöä, käyntiasiointipistettä ei ole käytännössä ollut.

Maanmittauslaitoksen verkkosivuston mukaan Pohjois-pohjanmaalla sijaitseva Oulun palvelupiste on yksi ruuhkaisimmista, josta voidaan päätellä, että alueemme palvelupisteiden määrä, jossa käyntiasiointi on mahdollista ei ole riittävä. Asiakaspalvelupisteen puuttumisesta kaupunki saa palautetta myös kuntalaisilta. Asiakaspalvelupisteen puuttuminen työllistää jo nykyisinkin Ylivieskan kaupungin maankäytön henkilöstöä, jolloin myös maanmittauslaitoksen rekisterinpitoalueeseen kohdistuvia kyselyjä ja selvityksiä pyydetään kaupungilta.

Muiston mukaan Ylivieskan palvelupisteen lakkauttaminen toisi noin 156 482 euron kustannussäästöt, joista suurimman menoerän muodostaa toimitilojen vuokrat. Ylivieskan palvelupiste sijaitsee Suomen valtion omistamassa rakennuksessa. Kustannusten pienentämiseksi, lakkauttamisen sijaan, tulee selvittää palvelupisteen muuttaminen edullisimpiin tiloihin.

Lakkautettavien yhdeksän toimipisteen henkilöstö on yhteensä 98 henkilöä, joista Ylivieskan osuus on 30 henkilöä eli lähes yksi kolmasosa. Muistoin mukaan henkilöstöstä 10 on uusjako- ja tilusjärjestelyissä (Kiinteistörakenteen kehittämisspalvelut KIPA) sekä ns. perustoimituksissa (Uudet kiinteistöt ja maanmittaus UMA) 12. Olevasta henkilöstön määrästä voi päätellä, että maanmittauslaitoksen toimipisteen säilyttämisestä Ylivieskassa uusjako- ja tilusjärjestelyihin ja perustoimituksiin sekä muihin palveluihin nähden on perusteltua. Toimipisteen lakkauttaminen on alueellisesti Ylivieskan osalta liian suuri muutos maanmittauslaitoksen palveluille ja siirtyvälle henkilöstölle.

Ylivieska toimipisteen säilyttämistä voidaan perustella pitkien asiointi-, toimitus- ja maastomatkojen vuoksi sekä palvelujen saatavuuden ja alueellisen kattavuuden turvaamisen näkökulmasta. Esimerkiksi Iisalmen toimipisteen säilyttämistä on perusteltu myös näillä perusteilla. Pohjois-Pohjanmaan itäiseltä alueelta Pyhäjärveltä on Ouluun matkaa n.165 km. Ylivieskasta Ouluun on n.130 km ja Pyhäjärvelle n. 93 km. Ylivieskasta Kuusamoon on 345 km.

Liitteenä Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö liitteineen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Maa- ja metsätalousministeriölle lausuntoaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä ja niiden sijainnista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1088/2018) muuttamisesta seuraavasti:

Ylivieskan kaupunki vastustaa esitystä lakkauttaa Maanmittauslaitoksen Ylivieskan toimipiste.

Ylivieskan Maanmittauslaitoksen toimipistettä ja asiointia toimipisteessä tulee kehittää valtion palvelu- ja toimitilaverkoston uudistamishankkeessa. Tavoiteltuja säästöjä voidaan muodostaa edullisempien toimitilojen muodossa toimipisteen lakkauttamisen sijaan.

Maanmittauslaitoksen verkkosivuille tulee lisätä tieto ja ohjeistus palvelun saamiseksi ennakoajanvarauksella Ylivieskan toimipisteessä. Tietoa ja ohjeistusta ei toistaiseksi ole verkkosivuilta löytynyt. Palvelua, jota ei

tiedetä olevan, ei voida odottaa käytettävän.

Ylivieskan toimipisteen säilyttäminen on tärkeää pitkien asiointi-, toimitus- ja maastomatkojen vuoksi sekä palvelujen saatavuuden ja alueellisen kattavuuden turvaamisen näkökulmasta sekä yhdenvertaisen palvelutason vuoksi. Maanmittauslaitoksen sähköiset palvelukanavat eivät korvaa paikallista asiantuntemusta ja palvelua.

Lähikunnista Sievin kunta ja Kalajoen kaupunki ovat ilmaisseet tukensa Ylivieskan kaupungin lausunnolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merk. tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.